

אחד מתלמידיו הנודעים של רבינו היה הג"ר אריה רבינוביץ זצ"ל אשר כהן כמו"צ ראשי במינסק, מחבר הספרים: "באר היטב" על התורה, ו"תורת העולם והיהדות", ו"עומקא דדינא" על כל הש"ס אשר עדין בכת"י¹³. הוא היה אף תלמיד ר' מנשה, ובשער כל ספריו כתב "תלמיד שני גדולי דוריהם ה"ה הגאונים הגדולים האמיתיים המפורסמים כמו"ה מנשה בן פרת מאיליא ותלמידו כמו"ה ארי' ליב שהיה אב"ד דק' קאלוואריא וקאוונא וצלה"ה". כן למד רבנו אצל תלמידו המובהק של הגר"א, רבנו חיים מוואלוז'ין זי"ע. שם למד עם רבי שמואל באקשטער¹⁴ מלובאטש.

מסורת בידינו בשם נכדו רבינו חיים מבריסק זי"ע, כי רבו הגר"ח הסמיך אותו להוראה, וכאשר שאלו רבי ליבליה הרי לא למדתי שו"ע ופוסקים, ענהו הגר"ח אתה יכול לפסוק אף מבלי לעיין בשולחן ערוך¹⁵.

9 המכתב הנ"ל.

10 ראה "אלפי מנשה" חלק ראשון סימן קעז. ראה עוד שם בראש הספר בהקדמה מתועליות החבור, אשר ע"י דרכי דרך הפשוט ת"ל יתורצו בקל כמה קושיות עד שיהיה כמעט קושיא מעיקרא ליתא. "תולדות הגאון המחבר" בראש ספר "אלפי מנשה" חלק שני ווילנא תרס"ה. מתוך ספר העמק שאלה שבכת"י.

12 "תולדות הגאון המחבר", שם.

13 ראה בתשובות "משיב דבר" חלק אבן העזר סימן ע"ו אשר מביא את דבריו ודן בהם. אף מרן הגר"ח זצ"ל דן בדבריו ב"אחיעזר" ח"ג סימן ס"ד ד"ה אולם קשה. מרן ה"חזון איש" מכנהו "הגאון האדיר" (חזון איש קדשים קמא, סימן כ"ו ס"ק ט"ז).

בספרו "עומקא דדינא" אשר עדיין בכ"י, מביא הרבה מתורתו של רבנו כמו שנביא להלן.